

Sillamäe Linnavalitsus
Kesk 27
40231 Sillamäe
Ida-Virumaa

7.04.2025 nr 9.5-2.2/24-25/30/33

Sillamäe Lasteaia Rukkilill haldusjärelvalve õiendi kinnitamine

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 28 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelvalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Sillamäe Lasteaia Rukkilill haldusjärelvalve õiendi.
2. Lasteaia pidajal Sillamäe Linnavalitsusel esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul pärast ettekirjutuse tähtaega.
3. Haldusjärelvalve õiendis tehtud ettekirjutuste tähtajaks täitmata jätmisel võib Haridus- ja Teadusministeerium rakendada lasteaia pidajale sunniraha kuni 9600 eurot vastavalt asendustäitmise ja sunniraha seadusele.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Inna Mikli
järelvalve valdkonna peaekspert

Koopia: Sillamäe Lasteaed Rukkilill

735 0579
inna.mikli@hm.ee

SILLAMÄE LASTEAIA RUKKILILL HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Sillamäe Lasteaed Rukkilill (edaspidi *lasteaed*) on Sillamäe Linnavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav koolieelne lasteasutus, mille tegutsemiskohad asuvad aadressidel J. Gagarini 7a ja V. Majakovski tn 8, Sillamäe, 40231 Ida-Virumaa.
2. Haldusjärelevalvet teostati Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *HTM*) õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 23.12.2024 korralduse nr 9.5-2.2/24-25/30/2 „Haldusjärelevalve algatamine Sillamäe Lasteaias Rukkilill“ alusel.
3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas on lasteaias tagatud eestikeelsele õppe- ja kasvatustegevusele üleminek ning kuidas see võimaldab lastel alustada õpinguid eestikeelses koolis; missuguseid meetodikaid ja õppematerjale eesti keele õpetamisel kasutatakse; kas õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolitusi; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad nõuetele.
4. Järelevalvet õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdid Inna Mikli ja Ruth Elias.
5. Järelevalve algas 17.02.2025.
6. Järelevalves vesteldi lasteaia pidaja, direktori, õpetajate, hoolekogu ja lapsevanemate esindajatega, tutvuti lasteaia õppekeskkonna ja dokumentatsiooniga, vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi, võrreldi lasteaia dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Sillamäe Lasteaed Rukkilill on Sillamäe linnas tegutsev munitsipaallasteaed, mis asub kahes hoones: aadressil V. Majakovski 8 on kuus ja aadressil J. Gagarini 7a seitse rühma. 17.02.2025 käis lasteaias 229 last, õppe- ja kasvatusala töötajaid oli 28.

Lasteaial on kehtiv arengukava aastateks 2024–2026 ja eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava, need dokumendid lähtuvad sisehindamise aruandes väljatoodust. 2021.–2023. aasta sisehindamise aruande on pedagoogiline nõukogu ja hoolekogu kooskõlastanud 2024. aasta jaanuaris, pidaja 2024. aasta märtsis, kuid direktor on aruande kinnitanud aasta varem. Viimane sisehindamise vahearuanne hõlmab 2023/2024. õppeaastat.

Lasteasutuse 2024/2025. õppeaasta tegevuskava vastab nõuetele. Dokumendis on seatud mitmeid eesmärke ja planeeritud mitmeid tegevusi, neist paljud on juba läbi viidud. Tegevuskavas koostades tuleks edaspidi seada konkreetsemad mõõdikud, indikaatorid ja tähtajad, et õppeaasta jooksul saavutatut oleks lihtsam hinnata ja mõõta. Rühmade tegevuskavad on infosüsteemis ELIIS (edaspidi *ELIIS*) kättesaadavad.

Lasteaial on kehtiv õppekava, kuid selles on mitmeid vastuolusid: õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade nimetused on õppekava eri punktides erinevad. Laste arengu eeldatavad tulemused ei lähtu riiklikust õppekavast, vaid sobivad vanematele lastele. Dokumentis puuduvad päevakava koostamise põhimõtteid, kuid on toodud päevakava, mille alusel korraldatakse vaid ühe vanusegrupi päeva ja mis on seetõttu eksitav.

Rühmad on moodustatud direktori käskkirjaga. Õppeaasta keskel on direktor kinnitanud laste liitumise või lahkumise käskkirjaga iga kuu lõpus, mitte iga lapse puhul individuaalselt, lapse lasteaeda vastuvõtmise päeval. Kohapealse järelevalve ajal oli kahes söimerühmas kummaski 15 last ning ühes aiarühmas 21 last, mis ületab õigusaktides lubatud. Hoolekogu tegi ettepaneku ning linnavalitsus otsuse rühmi suurendada järelevalve toimumise ajal.

Lasteaias oli kohapealse järelevalve ajal kuus rühma, kus töötavad kaks õpetajat ja õpetaja abi, ning seitse rühma, kus töötavad juhtõpetaja, assistent ja õpetaja abi. 27.02.2025 kodulehe ja EHISE andmetel ühes rühmas õpetaja puudus, oli kaks assistenti.

Lasteaial on korrektne päevakava, dokument on koostatud laste ealisi iseärasusi arvestades. Õppe- ja kasvatustegevuse päevikud on ELIISI keskkonnas, kohapealse järelevalve ajal olid kõikide rühmade päevikud korrektselt täidetud.

Järelevalves külastati kaheksat rühma. Kõikide rühmade kõik töötajad rääkisid eesti keeles. Lapsed rääkisid omavahel vene keeles, kuid töötajate juhustest ja küsimustest said aru ning vastasid üksikute eestikeelsete sõnade või lühikese lausetega. Õppetegevustes korraldati eestikeelseid sõnu ja lauseid, õpetajad julgustasid lapsi riigikeelt kasutama.

Laste arengu toetamiseks on nende vanematega läbi viidud arenguveestlusi, kokkuvõtted on arengumappides. Kooliminejatele on koostatud koolivalmiduskaardid.

Kohapealse järelevalve ajal töötas lasteaias kaks logopeedi, kelle kvalifikatsioon ja keeleoskus ei vasta nõuetele. Eripedagoogiteenust lasteaed ei paku.

Koolivälise nõustamismeeskonna otsusega lapsi on lasteaias 37, neist 12 käivad tasandusrühmas. Muid eri- ja sobitusrühmi moodustatud ei ole.

Lasteaia pedagoogide koosseis on viimase aasta ning ka viimaste kuude jooksul muutunud. 19.02.2025 andmetel töötas lasteaias 28 õppe- ja kasvatusala töötajat, neist 11 kvalifikatsioon ei vastanud nõuetele ning 4-l puudus nõutav riigikeeleoskuse tase. Pärast kohapealset järelevalvet 27.02.2025 olid neist nelja töölepingud EHISE andmetel lõpetatud ja neid ei olnud enam EHISes lasteaia töötajate nimekirjas, kuid kodulehe andmetel töötavad need isikud jätkuvalt lasteaias.

Lasteaial on koostatud pedagoogide koolitusplaan. Õppe- ja kasvatusala töötajad on osalenud nii metoodika- kui keelekoolitustel.

Käesoleva õiendi projekt saadeti Sillamäe Linnavalitsusele ja Sillamäe Lasteaia Rukkilill direktorile äraakuulamiseks 28.03.2024, Sillamäe Linnavalitsus saatis oma vastuse 03.04.2024. Äraakuulamisel esitatud ettepanekuid on arvestatud osaliselt, arvestamata jätmise kaalutlused on toodud õiendi vastavas osas.

OLUKORRA KIRJELDUS

Sillamäe Lasteaed Rukkilill on Sillamäe linnas tegutsev munitsipaallasteaed, millega liideti 01.09.2023 Sillamäe lasteaiad Pääsupesa ja Jaaniussike. Lasteaed töötab kahes hoones. Aadressil V. Majakovski 8 on üks sõimerühm ja viis lasteaiarühma: üks 3–4aastastele, üks 4–5aastastele, üks 5–6aastastele ja kaks 5–7aastastele lastele. Aadressil J. Gagarini 7a on kaks sõimerühma, tasandusrühm ning üks 3–4aastaste, üks 4–5aastaste, üks 5–6aastaste ja üks 6–7aastaste laste rühm. Lasteaias käis 17.02.2025 EHISE ja kohapeal kontrollitud andmetel 229 last, õppe- ja kasvatusala töötajaid oli kokku 28.

1. Arengu planeerimine

1.1. Koolieelse lasteasutuse seadus¹ (edaspidi *KELS*) sätestab, et lasteasutuses tuleb järjepideva arengu tagamiseks koostada koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga arengukava, milles määratakse arenduse põhisuunad ja -valdkonnad, kolme aasta tegevuskava ja arengukava uuendamise kord. Arengukava kinnitamine² peab toimuma lasteasutuse pidaja sätestatud korras.

1.1.1. Pidajal on olemas arengukava kinnitamise kord³, mille põhjal on arengukava kinnitamine delegeeritud linnavalitsusele. Linnavalitsus on arengukava aastateks 2024–2026 kinnitatud⁴. Lisaks on arengukava kinnitanud⁵ käskkirjaga ka direktor, kuid arengukava kinnitamine ei ole direktori pädevuses. Eelnevalt on kooskõlastanud dokumendi pedagoogiline nõukogu⁶, koosoleku protokollis on välja toodud punktid, mida põhjalikumalt arutati. Hoolekogu koosolekul⁷ oli samuti üheks päevakorrapunktiks arengukava arutelu, protokollil põhjal tegid hoolekogu liikmed mitmeid ettepanekuid dokumenti täiendada, neist suuremat osa arvestati.

1.1.2. Arengukavas on esitatud lasteaia üldandmed, eripära, visioon ning põhiväärtused, milleks on turvalisus, hoolivus ja koostöö, missioon on dokumendis esitatud lasteasutuse seitsmeosalise iseloomustusena. Eesmärkideks on muu seas seatud, et lasteaias töötavad kvalifikatsiooninõuetele vastavad õpetajad, õpetaja abid ja abistav personal, et lasteaias on toimiv personali tunnustamise süsteem, et uued õpetajad ja töötajad on toetatud, et kogu personali hõlmav koostöö toimib, et lasteaiast kooli minev laps oskab eesti keelt vajalikul tasemel, et lasteaias on tagatud eestikeelsele õppele üleminek alates 01.09.2024, tuginedes eestikeelsele õppele ülemineku kavale.

1.1.3. Arengukava üheks osaks on tegevuskava aastateks 2024–2026, milles on välja toodud eesmärkide saavutamiseks vajalikud tegevused, tegevuste läbiviimise aeg, vastutajad ja eeldatavad tulemused. Muu seas on planeeritud tegevusteks ka tervise, looduse ja keeleõppe ning lõimitud ainekavade töörühmade moodustamine Direktori sõnul on need töörühmad moodustatud, tervise töörühm on Tervist Edendavate Lasteaedade projekti, looduse rühm Keskkonnainvesteeringute Keskuse projektide eestvedajaks, keeleõppe töörühm on seotud eestikeelsele õppele üleminekuuga ning arenduse töörühm arendustegevusega. Arengukavas on eesmärgiks seatud ka personali koolitusvajaduse hindamine ja iga-aastane koolituskava koostamine, personali ametialase professionaalsuse toetamine ja parima pedagoogilise kogemuse jagamine, mentorluse rakendamine, ülikoolide praktikaasutuseks olemine. Direktori sõnul korraldatakse lasteaia töötajatele rahuloluküsitlusi ning toimuvad arenguvestlused, nende põhjal tehakse koolitusvajadused kindlaks. Õpetajad kinnitasid vestluste toimumist. Õpetajaid

---

¹ KELS, § 9¹ lg 1 ja 2

² KELS, § 9¹ lg 3.

³ Sillamäe Linnavalikogu 26.04.2011. a määrus nr 58 „Sillamäe linna koolieelse lasteasutuse arengukava kinnitamise kord“, § 2 lg 7.

⁴ Sillamäe Linnavalitsuse 25.04.2024. a määrus nr 6 „Sillamäe Lasteaed Rukkilill arengukava kinnitamine“.

⁵ Direktori 20.12.2023 käskkiri nr 1.1-6/81.

⁶ Pedagoogilise nõukogu 15.09.2023 protokoll nr 1.

⁷ Hoolekogu 01.11.2023 koosoleku protokoll nr 2.

saadetakse koolitustele, kuid koolitusi toimub ka kohapeal, lisaks jagavad koolitustel käinud kogemusi. Igal aastal koostatakse koolitusplaan. 2024/2025. õppeaasta koolitusplaan oli järelevalve ajal lasteaias olemas. Direktor rääkis, et lasteaiatöötajate seas on kaks vastava koolituse läbinud mentorit, kes alustavaid õpetajaid toetavad. Igal aastal käivad praktikantid Tartu Ülikooli Narva Kolledži, mõnikord ka Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli tudengid. Üks arengukava eesmärke oli ELIISiga liitumine. Direktori sõnul liituti ELIISiga käesoleva õppeaasta sügisel, varem kasutati paberdokumente. Õppe- ja kasvatustalvdkonnas on planeeritavateks tegevusteks muu seas digipädevuste arendamine ja rakendamine õppetöös, lastelt tagasiside küsimine, projektitegevuste rakendamine õppetöös. Direktori rääkis, et õppetöös kasutatakse digivahendeid, näiteks nn digimesilast. Laste tagasiside jaoks on välja töötatud spetsiaalne vorm, mida koos õpetajaga täidetakse, sinna saab laps küsimustele vastuseks rõõmsa või kurva näo joonistada, mõnda kohta linnukese panna. Projektidest on hammaste ja suu tervise projekt (Suukool), prügi sorteerimise projekt (Keskkonnake) ja Kiusamisest Vaba lasteaiat projekt (KiVa), lasteaias osaleb tervist edendavate lasteaiade tegevustes. Arengukavas on eesmärgiks kolme aasta jooksul uurimis- ja lugemisnurkade loomine. Nurgad on olemas, kuid direktori sõnul neid täiendatakse pidevalt – muretsetakse eestikeelseid raamatuid ja mängu juurde. Arengukavas planeeritakse juhtivõpetaja süsteemi rakendada. Direktori sõnul oli arengukava koostamise ajal eesti keelt kõnelevaid õpetajaid vähe ning seetõttu planeeriti süsteemi, kus rühmas on juhtivõpetaja, assistent ja õpetaja abi. Tänapäevaks on jõutud järeldusele, et parem on töötada kahe õpetajaga. Järelevalve ajal oli lasteaias nii ühe kui kahe õpetajaga rühmi.

1.2. Arengukava lisaks on eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava⁸, milles on kirjutatud, et lasteaias on juba mõnda aega tegeletud eesti keelele ülemineku ettevalmistamisega, õpetajad on õppinud keelekursustel, arendusrühm on tegelenud metoodiliste materjalide ja tegevuskavade väljatöötamisega, on uuendatud õppekava ja soetatud õppevahendeid, osaletud koolitustel, avatud eestikeelseid rühmi. Dokumentis on antud hetkeolukorra ülevaade ja kavandatud ülemineku toetavaid tegevusi, näiteks on planeeritud töötajaid toetada, õpetajatele eesti keele õppimiseks individuaalsed plaanid koostada, koostöös Töötukassaga C1-taseme keelekoolitusi korraldada, õpetajaid keelerändesse suunata, eesti keele praktika võimalusi pakkuda, õppevara soetada, keelekeskkonna mitmekesistamiseks eestikeelseid teatrietendusi korralda ja huviringe avada, lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) kuu korraldada.

Direktor rääkis, et õpetajaid on motiveeritud keelerände ja -lähendustega ning mõni pedagoog on osalenud neis mitu korda, töötasu on keelerände ajal säilitatud. Töötukassa kaudu on korraldatud C1- ja B2-taseme eesti keele koolitusi, need on toimunud lõuna ajal lasteaias kohapeal. On toimunud väljasõidud kohtadesse, kus on võimalus eesti keelt kuulata ja rääkida. Õpetajatele tehti eesti keelele ülemineku individuaalsed plaanid, kus olid koolituste ja eksamite ajad. Iga õpetaja kirjutas oma plaani nägemuse, mida tal keele selgeks saamiseks teha tuleb.

1.3. KELS⁹ näeb ette, et lasteaias tuleb teha sisehindamist. Sisehindamine peab olema pidev protsess, mille eesmärk on tagada laste arengut toetavad tingimused ja lasteasutuse järjepidev areng. Sisehindamisel tuleb analüüsida õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnata nende tulemuslikkust, tuleb välja selgitada tugevused ja arendusvaldkonnad ning nendest lähtuvalt koostada arengukava tegevuskava. Seaduse¹⁰ kohaselt tuleb sisehindamise aruanne koostada vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul, aruande peab kinnitama lasteasutuse direktor, eelnevalt peavad selle kooskõlastama pidaja ja hoolekogu. Sisehindamise läbiviimise korra peab kehtestama lasteasutuse direktor¹¹.

---

⁸ Sillamäe Lasteaiad Rukkilill arengukava 2024–2026, lisa 1.

⁹ KELS, § 24² lg 1.

¹⁰ KELS, § 24² lg 3.

¹¹ KELS, § 24² lg 2.

1.3.1. Lasteaias on olemas sisehindamise kord, mille direktor on kinnitanud¹².

1.3.2. Sisehindamise aruanne hõlmab perioodi 2021–2023, direktor on aruande kinnitanud¹³ 2023. aasta veebruaris. Pedagoogiline nõukogu¹⁴ ja hoolekogu¹⁵ on kooskõlastanud dokumendi 2024. aasta jaanuaris, pidaja¹⁶ 2024. aasta märtsis ehk rohkem kui aasta pärast kinnitamist. Direktori sõnul on tegemist trükiveaga, aruanne kinnitati 2024. aastal. Sisehindamise aruande esilehel on kinnitamise käskkirja kuupäevaks märgitud 22.01.2024 nr 1.1-6/14.

Sisehindamise aruandes kirjutatakse, et lasteaias on pööratud suurt tähelepanu eestikeelsele õppele üleminekule, juba aastate eest on loodud esimesed osalise keelekümbelse meetodikat kasutavad rühmad. 01.09.2023 avati esimene täiskeelekümbelse meetodil töötav rühm 1,5–3aastastele lastele. Sisehindamise aruande valmimise ajal oli lasteaias üks osalise keelekümbelse rühm, neli pilootprojektirühma, viis eesti õppekeele täiskeelekümbelse rühma. Alates aastast 2021 on kõikides rühmades eestikeelne õpetaja.

Sisehindamise aruandes on eesti keele õppearendusvaldkondadena ette nähtud eesti kultuuri tutvustamine kui osa eestikeelsele õppele üleminekust. Soovitakse pöörata suurt tähelepanu lauldes keele õppimisele; tagada, et õpetajad suudaksid anda lastele infot edasi rohkem ja paremini, kasutades väljendusrikast kõnekeelt; luua kõikides rühmades keeleõpet toetavad rääkivad seinad; muretseda suur valik õppevahendeid ja mängu; töötada muukeelsetele lastele eesti keele õpetamiseks välja uus õppekava ja meetodika; luua eesti keele õppeks sobivad õppematerjalid.

Sisehindamise aruandes välja toodud arenguvõimalustega on arengukava ja eestikeelsele õppele üleminekukava koostades arvestatud.

1.3.4. Sisehindamise vahearuanne

Järelevalves esitati ka lasteaias 2023/2024. õppeaasta sisehindamise vahearuanne. Dokumendis on välja toodud lasteaias tugevused ja arenguvõimalused, on kirjutatud, et rahuloluküsitluste andmetel on nii lapsed kui töötajad lasteaias rahul. Vahearuanne järgi on lasteaias eesmärgiks olla pedagoogiliselt tulemuslik, innovaatiline, turvaline ja efektiivselt ressursse kasutav asutus. On välja toodud, et lasteaias töötab 32 pedagoogi, professionaalsed ja avatud õpetajad, kes kasutavad innovaatilisi õppemeetodeid. Järelevalve ajal seisuga 17.02.2025 töötas lasteaias 28 pedagoogi, 2023/2024. õppeaastaga võrreldes on suur osa õpetajatest vahetunud.

1.4. Määruse¹⁷ kohaselt on lasteasutuse õppeaasta tegevuskava lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alane dokument, mille kinnitab direktor enne õppeaasta algust ja mille täitmise peab kindlustama lasteasutuse direktor¹⁸. Selles dokumendis määratletakse lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest¹⁹. Lisaks tuleb määratleda lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtsused.

¹² Direktori 31.05.2018 käskkirja nr 1.1-6/51.

¹³ Direktori 02.02.2023 käskkirja nr 1.1-6/12.

¹⁴ Pedagoogilise nõukogu 24.01.2024 koosoleku protokoll nr 2.

¹⁵ Hoolekogu 23.01.2024 koosoleku protokoll nr 3.

¹⁶ Sillamäe Linnavalitsuse 21.03.2024. a korraldus nr 138 „Sillamäe lasteaias Rukkilill sisehindamise aruande kooskõlastamine“.

¹⁷ Haridus- ja Teadusministri 31.08.2011 määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg-d 1

¹⁸ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 3.

¹⁹ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 1.

1.4.1. Direktor esitas lasteasutuse 2024/2025. õppeaasta tegevuskava ja selle kinnitamise käskkirja²⁰. Pedagoogiline nõukogu on tegevuskava koosolekul²¹ arutanud, kuid on teinud seda pärast direktori kinnitamist. Seega ei olnud pedagoogilisel nõukogul enam võimalik ettepanekuid teha.

1.4.2. Tegevuskava on nõuetekohaselt koostatud. Dokumendis on esitatud lasteaia lühikirjeldus, visioon ja missioon, mis kattuvad arengukava visiooni ja missiooniga, põhiväärtused. Üldeesmärgiks on dokumendi alguses märgitud rõõmsameelne õppija (laps ja täiskasvanu) uuenduslikus õpi- ja kasvukeskkonnas läbi õuesõppe ja projekttegevuse. Lisaks on toodud veel üldeesmärke, näiteks keskkonnahoiu ja säästliku majandamise väärtustamine; lasteaia õpikeskkonna mitmekesistamine; lasteaia väärtuspõhise õppe- ja kasvatustegevuse toetamine ning laste vajadusi arvestava õpiõue loomine ja kujundamine; lapsest lähtuva õpikäsituse järgimine õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel, läbiviimisel ja analüüsimisel, kujundades lastes ettevõtlikkust, algatusvõimet, loovust, iseseisvust, vastutust; eakohaste digivahendite ja uudsete tehnoloogiate kasutamine õppe- ja kasvatustegevustes. Üheks üldeesmärgiks on jätkata eesti keelest erineva emakeelega lastele eesti keele õpetamist mänguliselt ja huvitavalt. Direktori sõnul eesmärkide poole liigutakse: õpiõue loomisel, digiõppevahendeid, nt digimesilasi, kasutatakse, eesti keele õppes kasutatakse palju laule ja luuletusi.

Üldeesmärkide seas on ka kogu meeskonna koostöö taastamine muutunud oludes läbi meeskonnakoolituste ja ühisürituste. Direktori sõnul seati niisugune eesmärk, sest töötajate koosseis on viimastel aastatel palju muutunud: 01.09.2023 ühinesid kolm lasteaeda, tööd jätkati kahes majas. 31.07.2024 vahetus seoses eestikeelsele õppele üleminekuga 18 töötajat. Ka viimastel kuudel on olnud lahkujaid ja tööle asujaid. Seetõttu on vaja töötajad ühtseks kollektiiviks liita.

Tegevuskava koostades peaks arusaamatuste vältimiseks täpsustama, milline on aasta peaesmärk ja millised alaesmärgid.

1.4.3. Tegevuskava on koostatud valdkondade kaupa, muu seas on tegevusteks erinevates projektides osalemine, kogemuste jagamine, abipersonali pedagoogilise arengu toetamine, huvigruppide ootuste väljaselgitamine, lasteaia tegevuse tutvustamine läbi positiivse meediakajastuse. Millistes projektides osaleda plaanitakse, kuidas abipersonali arengut toetatakse, kes ja mil määral kogemusi jagab, tegevuskavast ei selgu. Tegevuste seas on ka selliseid, mis on lasteasutustele õigusaktidega kohustuseks pandud, näiteks vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamine, isikuandmete kaitsmine. Õppe- ja kasvatustöös on plaanis kõikides rühmades avastusõppemeetodeid ja projektõpet rakendada, õuesõpet läbi viia.

Suuremat osa kavandatud tegevustest planeeritakse teha kogu tegevuskava perioodi jooksul. Tegevusi on palju, kuid need on väga üldsõnalised, mida konkreetselt teha soovitakse ja kui palju neid tegevusi tehakse, ei selgu. Kui puuduvad konkreetsed mõõdetavad indikaatorid ja kindlad tähtajad, on keeruline eesmärkide täitmist või täitmata jätmist hinnata. Konkreetsemad tegevused on sisehindamissüsteemi uuendamine koos mõõdikute kasutuselevõttuga, koolitusplaanide koostamine, ELIISI keskkonna järkjärguline kasutusele võtmine.

Direktor rääkis, et lasteaias jagatakse kogemusi kord kuus toimuvatel sisekoolitustel. Abipersonali pedagoogilise arengu toetamine tähendab, et õpetaja abisid õpetatakse olema õpetajat abistav töötaja. Meediakajastused on nii linna kui ka lasteaia veebilehel, ka Sillamäe televisioonkanalist ESN võib vaadata klippe lasteaias toimuvast. Lasteaed osaleb erinevates

²⁰ Direktori 30.08.2024. a käskkiri nr 1.1-6/43.

²¹ Pedagoogilise nõukogu 05.09.2024 koosoleku protokoll nr 1.

projektides, õpitakse õues, avastusõppe raames mängitakse orienteerumismänge. ELIIS võeti kasutusele käesoleva õppeaasta alguses, 2024/2025. õppeaasta koolitusplaan on olemas ning uus sisehindamise kord kehtestati jaanuaris 2025.

Dokumendis on ära toodud ka eesti keele kui teise keele õpetamise põhimõtted, need kattuvad õppekavas²² olevatega.

1.5. Kõikidel rühmadel on aasta tegevuskavad. Tööd planeeritakse nädala kaupa, tegevus- ja nädalakavad on ELIISi keskkonnas kättesaadavad. Juhtkonna sõnul kontrollivad tegevuskavadest kinnipidamist nii direktor kui õppe- ja arendusjuht, nädalakavasid vaatleb õppe- ja arendusjuht. Järelevalve ajal olid tegevus- ja nädalakavad ELIISis olemas.

1.3. Ettepanekud direktorile

- 1.3.1. Arutada õppeaasta tegevuskava enne selle kinnitamist pedagoogilise nõukogu liikmetega, et rakendada demokraatlikku juhtimist ja leida koostöös paremaid lahendusi.
- 1.3.2. Planeerida õppeaasta tegevuskavas konkreetsed tegevused, mida läbi viia tahetakse, ning lisada mõõdikud ja indikaatorid, mille alusel oleks lihtsam mõõta, kas ja kuidas kavandatu tehtud sai.
- 1.3.3. Seada õppeaasta tegevuskavas kindlad tähtajad, millal planeeritud tegevusi läbi viia soovitakse, et oleks võimalik mõõta, kas soovitud tegevused said õigeaegselt tehtud või mitte.

2. Õppekava ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

2.1. KELS²³ sätestab, et lasteasutuse õppe- ja kasvatuskorralduse aluseks on lasteasutuse õppekava, mis peab vastama koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale (edaspidi *KLRÕK*). Lasteasutuse õppekava peavad koostama lasteasutuse pedagoogid, kaasates vanemaid, ning selle peab kinnitama direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse²⁴. Õppekavas peavad olema ära toodud²⁵ lasteasutuse liik ja eripära; õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, põhimõtted, sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused; õppe- ja kasvatustegevuse korraldus, k.a päevakava koostamise põhimõtted ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise perioodi pikkus; lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ning korraldus; erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted ja korraldus; lapsevanematega koostöö põhimõtted ja korraldus; õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2.1.1. Lasteaia juht on õppekava kinnitanud²⁶, kinnitamise dokumendile õppekava lisatud ei ole. Õigusselguse tagamiseks peab dokumenti kehtestades lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise käskkirjale õppekava koos kõigi selle lisadega. Eelnevalt on õppekava kohta arvamust avaldanud lasteaia pedagoogiline nõukogu²⁷ ja hoolekogu²⁸.

2.1.2. Lasteaia õppekavas ei ole otseselt lasteasutuse liiki välja toodud, kuid dokumendis on lasteasutust korduvalt lasteaiaiks nimetatud. Eripära ei ole samuti otseselt välja toodud, kuid dokumendist selgub, et olulisel kohal on laste väärtushinnangute kujundamine, et peredega tehakse tihedat koostööd, et tegeletakse terviseedendusega. 99% lastest on vene kodukeelega, seetõttu osaleb lasteaed alates 2018. aastast SA Innove osalise keelekümbluse programmis ning

---

²² Õppekava, p 7.5.

²³ KELS, § 16 lg 1.

²⁴ KELS, § 16 lg 3.

²⁵ KLRÕK, § 2 lg 4.

²⁶ Direktori 26.08.2024 käskkiri nr 1.1-6/42.

²⁷ Pedagoogilise nõukogu 23.08.2024 koosoleku protokoll nr 4.

²⁸ Hoolekogu 15.08.2023 protokoll nr 4.

alates 2023. aastast SA Innove keelekümblusprogrammis. Juhime tähelepanu, et SA Innove enam ei ole, keelekümblusprogrammidega tegeleb Haridus- ja Noorteamet. Õppekavas on kirjutatud, et õpetajatel on valmisolek tööks muukeelsete lastega ja et nad teavad grammatilisi kategooriaid, mis tavaliselt eesti keele kui teise keele õppijale raskusi valmistavad. Jääb selgusetuks, mida selle all mõeldakse. Dokumendis on kirjutatud, et õpetaja soodustab ja julgustab kakskeelset last lasteaias vaid eesti keelt kasutama. Eripärana on esitatud ka mitmed üritused.

2.1.3. Õppekavas²⁹ on kirjas lasteaiavision: „Lasteaed Rukkilill on kaasaegne, lastele sobiva keskkonnaga haridusasutus, kus lapsest kasvab ennast juhtiv õppija ja tal on võimalus teha valikuid.“ Arengukavas³⁰ on teistsugune visioon: „Sillamäe lasteaed Rukkilill on kaasaegne, iga lapse individuaalsetest vajadustest lähtuv hea õppekvaliteediga ja keskkonnaga haridusasutus, kus professionaalsete kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate ning perede toetusel kasvab väike inimene terveks, kombekaks ja teadmishimuliseks koolilapseks, kes oskab väärtustada iseend ja kaaslast ning teda ümbritsevat keskkonda. Direktori sõnul³¹ valmis õppekava visioon lasteaiavisioni ja Tartu Ülikooli eetikakeskusega koostöös. Juhime tähelepanu, et augustis 2024 kehtestatud 2024/2025. õppeaasta tegevuskavas on toodud taas endine, arengukavas olev visioon. Lasteaiavisioni tuleb otsustada, millise visiooni nad endale seavad.

Missioon on õppekavas³² sõnastatud järgmiselt: „Lähtudes lapse individuaalsusest, toetame perekonda lapse kasvatamisel ja arendamisel. Loomelised võimalused laste tervise tugevdamiseks ning tervikliku isiksuse kujunemiseks.“ Arengukavas³³ on missioonina esitatud hulk plaanitavaid tegevusi.

2.1.4. Õppekavas on mitmeid vastuolusid. Lasteaiavisioni ja kasvatustegevuse valdkonnadena on esitatud³⁴ mina ja keskkond, keel ja kõne, eesti keel teise keelena, matemaatika, kunst, liikumine ja muusika. Kohe järgneval leheküljel on esitatud valdkonna eesti keel emakeelena eesmärgid. Kust selline valdkond tekkis ja kellele see on mõeldud, ei selgu. Lisaks on õppekavas pikalt kirjeldatud valdkonna „Mina ja tervis“ eesmärgid, tegevusi, eeldatavaid tulemusi. Direktor ei osanud selgitada, millised lasteaiavisioni ja kasvatustegevuse valdkonnad ikkagi on. Mitmed eesmärgid ei ole riikliku õppekavaga kooskõlas ja tunduvad liiga optimistlikud, näiteks et laps selgitab tööloomingu vajadust; teab erivajadusega inimeste olulisi abivahendeid ning selgitab nende, näiteks kaldtee, juhtkoera, tugiisiku, punktikirja, kuuldeaparaadi vajalikkust; mõistab, et armastus võib olla väga erinev, kuid see peab olema vastastikune tunne; kirjeldab vilja teekonda terast leivani; iseloomustab ilmastikunähtusi, näiteks lörtsi, äikest, härmatist, kastet. Valdkonna keel ja kõne all on kirjutatud, et laps peab kirjeldama sündmusi enda ja teiste positsioonilt, et laps kasutab kõnes aktiivselt eri tüüpi liitlauseid ning väljendab ennast vabalt³⁵. Riiklikus õppekavas³⁶ on nõue, et 6–7aastane laps kasutab liitlauseid ning suudab oma mõtteid edasi anda, kuid liitlauseid tüüpe õpitakse põhikoolis. Valdkonna eesti keel kui teine keel³⁷ all on aga kirjutatud, et 6–7aastane laps tunneb baassõnavara, mõistab eakohase eestikeelse teksti põhisisu, vastab küsimustele ja oskab esitada lihtsamaid küsimusi. Seega on õppekava teksti erinevad osad omavahel vastuolus ning

---

²⁹ Õppekava, p 1.

³⁰ Sillamäe Lasteaed Rukkilill, arengukava 2024–2026, p 3.1.

³¹ 18.02.2025 vestluse protokoll nr 5.

³² Õppekava, p 1.

³³ Sillamäe Lasteaed Rukkilill, arengukava 2024–2026, p 3.2.

³⁴ Õppekava, peatükk 4.

³⁵ Õppekava, 6.2.

³⁶ KLRÖK, § 18 lg 4.

³⁷ Õppekava, 6.4.

õppekava ei lähtu riiklikus õppekavas³⁸ sätestatust. 99% lasteaia lastest on muukeelsed, kakskeelseid lapsi, kelle üks kodune keel on eesti keel, on lasteaia direktori sõnul kolm.

Direktori selgitas, et tegemist on eksitusega, et eri liiki liitlaste asemel on mõeldud täislasteid. Ta rääkis, et see osa tekstist lisati, sest kooli läinud lastel oli eneseväljendusega probleeme, sooviti seada eesmärgiks, et laste kõne areneks.

2.1.5. Lasteaia õppekava õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise osas³⁹ ei ole toodud päevakava koostamise põhimõtteid. Toodud on vaid riikliku õppekava säte⁴⁰, mis ütleb, et õppe- ja kasvatustegevus tugineb rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Lisaks on õppekavas⁴¹ ära toodud 4–5aastaste laste päevakava lihtsustatud variant. Nooremate ja vanemate laste lasteaiapäevad on korraldatud teistsuguste päevakavade alusel, seega ei vasta õppekavas olev päevakava tegelikkusele ja on eksitav. Õppe- ja kasvatuse korralduse all⁴² on kirjeldatud suviseid tegevusi ja sel ajal toimuvaid spetsiaalseid nädalaid, kuid ei ole kirjeldatud, millal sügisel õppetöö algab ja millal kevadel lõpeb, samuti ei ole kirjutatud, millisteks ajavahemikeks õpetajad tööplaanid koostavad.

2.2. Õppekava⁴³ kohaselt võimaldab lasteaed lastele eestikeelset huvitegevust. Direktori sõnul⁴⁴ tegutsevad lasteaia malering, taekwondo, jalgpall, lastekirjanduse ring, neid korraldavad MTÜd, kellele lasteaed ruume rendib. Kõik ringid on eestikeelsed.

2.3. Seaduses⁴⁵ on sätestatud, et sõimerühmas võib käia kuni 14, lasteaiaühmas kuni 20, liitühmas kuni 18 ja tasandusühmas kuni 12 last. Linnavalitsusel on õigus hoolekogu ettepanekul ning lapse arenguks vajalike tingimuste olemasolu korral suurendada laste arvu sõimerühmas kuni kahe, lasteaiaühmas kuni nelja ning liitühmas kuni kahe lapse võrra. Vastav otsus tuleb teha iga sõime-, lasteaia- ja liitühma kohta eraldi.⁴⁶

Lasteaia 2024/2025. õppeaastal 13 rühma: Aadressil V. Majakovski 8 on üks sõimerühm ja viis lasteaiaühma: üks 3–4aastastele, üks 4–5aastastele, üks 5–6aastastele ja kaks 5–7aastastele lastele. Aadressil J. Gagarini 7a on kaks sõimerühma, tasandusühm, üks 3–4aastaste, üks 4–5aastaste, üks 5–6aastaste ja üks 6–7aastaste laste rühm. Rühmad on moodustatud direktori käskkirjaga. Õppeaasta keskel on direktor kinnitanud laste liitumise või lahkumise rühmast iga kuu lõpus käskkirjaga, kuid käskkiri tuleks vormistada kohe, kui laps lahkub või kui uus laps rühmaga liitub.

Järelevalve ajal seisuga 17.02.2025 oli Meelespea ja Kellukese sõimerühmades kummiski 15 last ning Mesilaste aiaühmas 21 last. Hoolekogu ei olnud teinud ettepanekut rühmi suurendada ning pidaja ei olnud rühmade suurendamise otsust teinud. Järelevalve ajal tegi hoolekogu koosolekul⁴⁷ ettepaneku suurendada laste arvu 4 rühmas: Mesilaste aiaühmas kuni 24-ni, Kellukeste, Meelespea ja Päiksekese sõimerühmas kuni 16-ni. Pidaja tegi vastava otsuse 06.03.2025⁴⁸.

---

³⁸ KLRÕK, § 2 lg 1.

³⁹ Õppekava, 7.1.

⁴⁰ KLRÕK, § 7 lg 1.

⁴¹ Õppekava, p 7.2.

⁴² Õppekava, 7.1.

⁴³ Õppekava, p 7.3.

⁴⁴ 17.02.2025 vestluse protokoll nr 1.

⁴⁵ KELS, § 7 lg 1 p-d 1-3 ja § 7 lg 2 p 2

⁴⁶ KELS, § 7 lg 1¹

⁴⁷ Hoolekogu 04.03.2025 koosoleku protokoll nr 6.

⁴⁸ Sillamäe Linnavalitsuse 06.03.2025 otsus nr 154.

2.4. Kohapealse järelevalve ajal 17.02.2025 oli lasteaias seitse rühma, kus töötavad juhtõpetaja, assistent ja õpetaja abi, ning kuus rühma, kus töötavad kaks õpetajat ja õpetaja abi. Kahe õpetajaga rühmades töötab üks õpetaja kell 6.30–13.30 ja teine õpetaja 11.30–18.30, õpetaja abi kell 8.00–17.00. Juhtõpetajaga rühmas töötab õpetaja kell 6.30–13.30, assistent 10.00–18.30, õpetaja abi 8.00–17.00. Kolmapäeviti on assistent tööl 6.30–13.30, õpetaja kell 11.30–18.30. Seega on rühma töötajatel ühine aeg, mil tegevusi planeerida, väljasõite, matku ja üritusi korraldada. Alates kohapealsest järelevalvest on lasteaias kodulehe⁴⁹ andmetel ühel rühmal kaks assistenti, õpetaja puudub. EHISe andmetel⁵⁰ kohapealse järelevalve ajal töötanud õpetajat enam kooli pedagoogide nimekirjas ei ole, kodulehe andmetel on ta assistent.

2.5. Määruses⁵¹ on sätestatud, et rühma õppe- ja kasvatustegevus peab tuginema päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmid, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Direktor on päevakava kehtestanud⁵², lisatud on eri rühmade päevakavad, mis on koostatud laste iga silmas pidades: eri vanuste laste rühmadel erinevad õppetegevuste, õues viibimise, puhkamise ja söömise ajad. Käskkirjas puuduvad viited lisadele (rühmade päevakavadele) ning ka rühmade päevakavades ei ole märgitud, et tegemist on direktori käskkirja lisadega. Juhime tähelepanu, et õigusselguse tagamiseks peab dokumenti kehtestades lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise otsusele päevakava või päevakavad. Soovitame dokumendid allkirjastada samas digikonteineris, et oleks üheselt selge, milline päevakava kehtestatud sai.

Õppekava õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise peatükis⁵³ ning 2024/2025. õppeaasta tegevuskavas on esitatud üks lihtsustatud päevakava, mis ei arvesta eri vanuses laste iseärasusi ning mis kõige enam kattub 4–5aastaste laste päevakavaga. Puuduvad märkused, et välja toodud päevakava järgi on päev korraldatud vaid mõnel rühmal. Kuna suuremal osal rühmadest on päev korraldatud veidi teistsuguses ajarütmis ja teistsuguse päevakava järgi, on õppekavas ja aasta tegevuskavas olevad päevakavad eksitavad.

2.6. Õppe- ja kasvatustegevuse päevik on lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse dokument, milles määratletakse andmed rühma laste ja nende vanemate ning õppe- ja kasvatustegevuse kohta ühel õppeaastal. Igal rühmal peab olema oma päevik.⁵⁴ Lasteaia õppekavas⁵⁵ on kirjutatud, et rühma tegevusi kajastatakse rühmapäevikus või ELIISi keskkonnas ning et õppetegevuse tulemused kantakse iga päev rühmapäevikusse või/ja ELIISi keskkonda. 2024/2025. õppeaastast on kõikide rühmade päevikud ELIISis. Päevikute täitmist kontrolliti järelevalve ajal 17.02.2025, kõikide rühmade päevikutes olid sissekanded õigeaegselt tehtud ja eestikeelsed. Valikuliselt 19.02.2025 kontrollitud 2023/2024. õppeaasta päevikud olid samuti korrektselt täidetud.

2.7. Seaduse⁵⁶ kohaselt on pedagoogilise nõukogu ülesanne lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevust analüüsida, hinnata ning direktorile, hoolekogule ja linnavalitsusele õppe- ja kasvatustegevuse parandamiseks ettepanekuid teha. Koosolekute protokollide põhjal on pedagoogiline nõukogu seda teinud, näiteks õuesõppe põhimõtteid täpsustanud⁵⁷, nädalaplaani täitmist arutanud⁵⁸.

⁴⁹ Lasteaia kodulehe väljavõte 27.02.2025.

⁵⁰ EHIS, 27.02.2025 väljavõte.

⁵¹ KLRÕK, § 7 lg 1.

⁵² Direktori 30.08.2024 käskkiri nr 1.1-6/44.

⁵³ Õppekava, 7.2.

⁵⁴ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 5 lg 1.

⁵⁵ Sillamäe lasteaias Rukkilill õppekava, ptk „Dokumendid“.

⁵⁶ KELS, § 22 lg 6.

⁵⁷ Pedagoogilise nõukogu 19.09.2022 koosoleku protokoll nr 1-5.1/3; 11.09.2023 koosoleku protokoll nr 1-5/2.

⁵⁸ Pedagoogilise nõukogu 02.09.2022 koosoleku protokoll nr 1-5.1/2.

2.8. Järelevalves külastati kaheksat rühma: eesmärgiks oli teada saada, mis keeles õppe- ja kasvatustegevusi läbi viiakse ning kuidas lasteaia õpetajate tööd tagasisidestatakse. Rühmades käidi nii õppetegevuste, vaba mängu, söömise kui vabariigi aastapäeva aktuseks valmistumise ajal. Rühmades olid eestikeelsed raamatud ja mängud, seintel eestikeelsed sõnad ja pildid, mis olid varustatud eestikeelsete nimetustega. Kõikide rühmade kõik töötajad rääkisid lastega vaid eesti keeles nii õppetegevuste ajal kui ka muudes situatsioonides, näiteks söömise ja riitumise ajal. Õpetajate eesti keel oli korrektne ja vigadeta, kuid paaril neist oli tuntav emakeele aktsent. Lapsed rääkisid omavahel peamiselt vene keeles, kuid õpetajate juhtnööridest ja küsimustest said aru ning vastasid eesti keeles – enamasti mõne üksiku sõna või lühikese lausega. Õppetegevustes korrati eestikeelseid sõnu ja lauseid, õpetajad kiitsid ja julgustasid lapsi eesti keelt kasutama.

Koos järelevalve läbiviijatega külastas rühmasid lasteaia direktor, kes andis õpetajatele tagasisidet. Direktor julgustas õpetajaid oma tegevust analüüsima, tema tagasiside oli toetav ja motiveeriv, kuid metoodilisi soovitusi andis lasteaia juht vähe.

2.9. Ettepanekud direktorile

- 2.9.1. Dokumente kinnitades vormistada kinnitatav dokument kinnitamise käskkirja lisana, et oleks arusaadav, milline dokument kinnitati.
- 2.9.2. Õigusselguse tagamiseks digiallkirjastada dokumendi kinnitamise käskkiri ning kinnitatav dokument ja selle lisad kõik koos ühes digikonteineris.
- 2.9.3. Leppida kokku, millised on lasteaia visioon ja missioon ning edaspidi kasutada kõikides dokumentides sama visiooni ja missiooni, et oleks arusaadav, millisena lasteaia kollektiiv lasteasutust näeb ja näha soovib.
- 2.9.4. Vormistada laste rühmadega liitumised ja rühmadest lahkumised koheselt, koostades vajadusel iga lapse kohta eri käskkirja.

2.10. Ettekirjutused pidajale

- 2.10.1. Tagada, et lasteaia õppekava muudetakse ja täiendatakse vastavalt Vabariigi Valitsuse 29.05.2008. a määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 2 lõigetes 1 ja 4 sätestatule, lähtudes käesoleva õiendi punktides 2.1.2, 2.1.4, 2.1.5 ja 2.5 toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.
- 2.10.2. Tagada, et lasteaia igas rühmas töötaks vähemalt üks õpetaja vastavalt haridus- ja teadusministri 11.09.2015. a määruse nr 42 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis“ § 3 lõikes 1 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.06.2025.

Ära kuulamisel tegid pidaja ja direktor ettepaneku pikendada ettekirjutuste nr 2.10.1 ja 2.10.2 täitmise tähtaega. Nad põhjendasid ettekirjutuse nr 2.10.1 pikendamist asjaoluga, et praegune koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava redaktsioon kehtib kuni 31.08.2025 ning lasteaid soovib oma õppekava täiendada ja muuta 01.09.2025 kehtima hakkava uue redaktsiooni alusel. Pidaja ja lasteaia direktor lasteaiale sobivat tähtaeg välja ei pakkunud. Ettepanekut arvestati, ettekirjutuse täitmise tähtaega pikendati ühe kuu võrra, tähtaeg on 01.10.2025.

Ettekirjutuse nr 2.10.2 tähtaega palusid pidaja ja lasteaia direktor pikendada kuni 01.09.2025, sest nende sõnul tekitaks hetkel töötavate pedagoogide ümberpaigutamine lapsevanemates rahulolematust, õpetajate ametikohtadele välja kuulutatud konkurssidel on õpetajate tööleasumise ajaks määratud 01.08.2025 ning alates 01.08.2025 toimub ka rühmade komplekteerimine. Selgitame, et lasteaiarühm ei saa nii pika aja jooksul nõutaval tasemel riigikeelt oskava õpetajata töötada. Lasteaial on võimalik uus konkurss välja kuulutada või olemasolev konkurss kiiremini läbi viia, on ka võimalik olemasolevad õpetajad ümber paigutada, sest mitmel rühmal on kaks õpetajat. Seetõttu pikendatakse ettekirjutuse täitmise tähtaega ühe kuu võrra, tähtaeg on 01.06.2025.

3. Lapse arengu analüüsimine ja hindamine

Eestkeelsele õppele üleminekul on väga oluline lapse üleminekut toetavad tegurid välja selgitada, lapse arengut toetada, tema eripäraga arvestada ja teda aidata.

3.1. Seadus⁵⁹ sätestab, et lapse arengu analüüsimine ja hindamine on oluline lapse eripära mõistmiseks, erivajaduste väljaselgitamiseks, positiivse enesehinnangu ja arengu toetamiseks ning lapsevanemaga koostöös õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks. Lapse arengu hindamine peab olema osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist. Pedagoogid peavad viima⁶⁰ läbi vaatlusi kindla plaani alusel ning lapsi nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õpetaja suunatud tegevustes jälgima. KLRÕKi⁶¹ kohaselt tuleb lasteasutuse õppekavas sätestada lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ja korraldus.

KLRÕKi⁶² kohaselt peab pedagoog tegema vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga arenguveestluse, mis annab lapse arengu ja õppimise tulemuste kohta tagasisidet ning selgitab lapsevanema seisukohti ja ootuseid.

Lasteaia õppekavas⁶³ on kirjutatud, et lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi suunatud tegevustes, hindamise aluseks on üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Õppekava lõpuosas on esitatud lapse arengu hindamise tabelid, muu hulgas ka eesti keele hindamise tabel. Kui laps lasteaeda tuleb, täidab vanem ankeedi, et õpetajatele lapse kohta esmast informatsiooni anda. Ka selle ankeedi vorm on õppekava lõpuosas, küsimused on paralleelselt nii eesti kui vene keeles. Õpetajad teevad lastele arengumapid, mida nimetatakse kasvumappideks, täidavad arengu jälgimise kaarti, kord aastas toimuvad lapsevanematega arenguveestlused, eelnevalt antakse vanematele vastav küsimustik, et nad saaksid valmistada. Arenguveestlused toimuvad enamasti kevadel, kooliminevate lastega sügisel.

Õpetajad kinnitasid, et arenguveestlused toimuvad suuremas osas rühmadest korra aastas, kuid oli õpetajaid, kes väitsid, et teevad vanematele arenguveestluse nii sügisel kui kevadel. Järelevalve läbiviijatega rääkinud lapsevanemad kinnitasid, et arenguveestlused toimuvad ja et lapsevanemad on vestlustel osalemisest huvitatud. Lasteaia direktori sõnul⁶⁴ arenguveestlused toimuvad, kuid on ka mõni vanem, kes pole vestlusele tulnud, sel juhul on võetud ühendust linna lastekaitseametnikuga. Järelevalves vaadati juhuvalimi alusel laste kasvumappe (arengumappe), arenguveestluste kokkuvõtteid, hindamislehti. Vajalikud dokumendid olid olemas.

3.2. Seaduses⁶⁵ on sätestatud, et lasteasutusel tuleb anda lasteasutuse õppekava läbinule koolivalmiduskaart, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused. Lasteaia õppekavas⁶⁶ on samuti kirjutatud, et lasteaia lõpetajale antakse koolivalmiduskaart. Koolivalmiduskaardi vorm on õppekava lõpuosas välja toodud. Järelevalves vaadeldi valikuliselt möödunud aastal kooli läinud laste koolivalmiduskaarte, kõik koolivalmiduskaardid olid olemas ja korrektselt vormistatud.

3.3. Riikliku õppekava⁶⁷ kohaselt tuleb lasteasutuse õppekavas eraldi välja tuua erivajadustega

---

⁵⁹ KLRÕK, § 24 lg 1.

⁶⁰ KLRÕK, § 24 lg 2.

⁶¹ KLRÕK, § 2 lg 4 p 4.

⁶² KLRÕK, § 24 lg 6.

⁶³ Õppekava, p 7.3.

⁶⁴ 17.02.2025 vestluse protokoll nr 4.

⁶⁵ KELS, § 16 lg 5.

⁶⁶ Õppekava, p 7.3.

⁶⁷ KLRÕK, § 2 lg 4 p 5.

lapse arengu toetamise põhimõtted ja korraldus. Määruse⁶⁸ järgi on erivajadusega laps, kelle võimetest, terviseseisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi tema mängu- ja õppevahendites, ruumides, õppe- ja kasvatusemeetodites või rühma tegevuskavas. Seadus⁶⁹ sätestab, et pedagoogid peavad jälgima lapse arengut ja toimetulekut ning vajaduse korral kohandama õppe- ja kasvatustegevust lapse erivajaduse järgi. Määrus⁷⁰ sätestab, et lapsele tuleb vajaduse korral koostada individuaalne arenduskava.

Lasteaia õppekavas⁷¹ on ära toodud erivajadusega lapse arengu toetamise põhimõtted. Erivajadustega lapse, sh andeka lapse arengu toetamine on lasteaias meeskonnatöö, milles osalevad kõik töötajad, kes lapsega tegelevad: õpetajad, õpetaja abid, liikumisõpetaja, muusikaõpetaja ja juhtkonna esindaja, vastutab lasteasutuse direktor. Dokumendis on kirjutatud, et erivajadusega laste jaoks ei pruugi üldise õppekava alusel läbiviidav õppe- ja kasvatustöö olla sobiv, seetõttu rakendatakse ka individuaalseid ja diferentseeritud tegevusi, koostatakse individuaalsed arenduskavad.

Direktori sõnul õppekava järgitakse, näiteks tegeletakse individuaalselt musikaalsete ja kunstiandega lastega. Kõikidele koolivälise nõustamismeeskonna otsustega lastele koostatakse individuaalsed arenduskavad. Järelevalves kontrolliti arenduskavasid juhuvalimi alusel, need dokumendid olid olemas.

3.4. Lapsele tuleb vajaduse korral tagada logopeedi ja eripedagoogi või muu tugiteenus, mille rakendamiseks peab looma võimalused lasteasutuse pidaja ning mille rakendamist peab korraldama direktor⁷². Lasteasutus võib loobuda logopeedi ja eripedagoogi ametikoha loomisest juhul, kui logopeedi ja eripedagoogi teenust tellitakse samas mahus juriidiliselt isikult või riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuselt⁷³.

Lasteaia õppekavas on kirjutatud⁷⁴, et lasteaias on logopeed, laste logopeediline kontroll viiakse läbi üks kord õppeaastas, vajadusel suunab logopeed abivajajad edasisele konsultatsioonile, et lasteaiad teeb koostööd Rajaleidja keskusega logopeedide, eripedagoogide, psühholoogide ja sotsiaalpedagoogidega.

Järelevalve ajal seisuga 17.02.2025 töötas lasteaias kaks logopeedi, kummaski majas üks. Logopeedide kvalifikatsioon ei vasta nõuetele. Neil puudub ka C1-tasemel eesti keele oskus ja seetõttu ei saa nad lapsi eestikeelsele õppele üleminekul aidata. Direktori sõnul saadetakse logopeedi teenust vajavad lapsed Rajaleidjasse ning Rajaleidja otsusega lastele osutatakse lasteaias teenust. Eripedagoogi lasteaias ei ole, kuigi mitmele lapsele on koolivälise nõustamismeeskond soovitanud eripedagoogi teenust. Ühegi teenusepakkujaga lasteaias direktor lepingut sõlmitud ei ole. Direktori sõnul on eripedagoogi ametikohale konkursse korraldatud, kuid töötajat leitud ei ole. Lasteaias teenust ei pakuta, vanemad muretsevad oma lastele teenuseid Narvast ja Jõhvist ning maksavad nende teenuste eest ise. Sillamäel on direktori sõnul hoolekandeametuse lastehoid, seal on arendusrühm ja teenused olemas.

Järelevalve läbiviijatega vestelnud logopeed rääkis, et tegeleb 46 lapsega, neist 30-l on Rajaleidja otsused, teistel mitte. Ta töötab lastega nii individuaalselt kui väikeste gruppidega.

---

⁶⁸ KLRÕK, § 8 lg 1.

⁶⁹ KELS, § 14 lg 1.

⁷⁰ KLRÕK, § 8 lg 3.

⁷¹ Õppekava, p 7.4.

⁷² KELS, § 14 lg 2.

⁷³ Haridus- ja teadusministri 11.09.2015. a määrus nr 42 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis“, § 4 lg 6.

⁷⁴ Õppekava, p 7.4.

Logopeedil on laste arengu dokumenteerimiseks mitmed dokumendid, mille nimetused on individuaalsed plaanid, kõnekaardid, korrektsioonitöö kaardid, kõne arengu uurimise dokumendid. Lasteaial tuleks erinevate nimetustega dokumentide olemust selgitada, et oleks selge, milliseid andmeid millisest dokumendist leiab.

3.5. Seaduses⁷⁵ on sätestatud, et valla- või linnavalitsus võib lasteasutuse direktori ettepanekul moodustada lasteasutuses vastavalt vajadusele sobitusrühmi, kuhu kuuluvad erivajadustega lapsed koos teiste lastega, samuti erirühmi, kuhu kuuluvad erivajadustega lapsed. Võimaluse korral tuleb lasteasutusel lähtuda erivajadusega lapse arendamiseks vajalike tingimuste rakendamisel sobitus- või erirühmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 47 nimetatud koolivälise nõustamismeeskonna soovitudest. Seadus⁷⁶ määrab, et tasandusrühmas on kuni 12 last ning sobitusrühmas on laste suurim lubatud arv väiksem kui teistes lasteasutuse rühmades, arvestades, et üks erivajadusega laps täidab kolm kohta⁷⁷.

Lasteaias on kokku 37 koolivälise nõustamismeeskonna otsusega last⁷⁸. Töötab tasandusrühm, kus käib 12 last. Ühel neist on koolivälise nõustamismeeskonna soovitus pervesiivsete arenguhäiretega laste rühma, ühel liikumispuuetega laste rühma ja kolmel arendusrühma, ülejäänud 7 lapsel on tasandusrühma soovitus. Kõikide tasandusrühma laste vanemad on esitanud avalduse võtta laps tasandusrühma. Mitmed erivajadusega lapsed käivad tavarühmades, kolmel juhul on vanem erirühmast keeldunud. Sobitusrühmi lasteaias moodustatud ei ole, ei ole arvestatud, et üks erivajadusega laps täidab kolm kohta.

3.6. Ettepanek direktorile

Selgitada erivajadusega laste arengudokumentide nimetusi ja sisu lasteaias õppekavas, et oleks aru saada, milliseid andmeid millisest dokumendist leiab.

3.7. Ettekirjutused pidajale

3.7.1. Tagada lasteaias kvalifitseeritud logopeedi teenuse osutamine, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

3.7.2. Tagada lasteaias kvalifitseeritud eripedagoogi teenuse osutamine lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

3.7.3. Tagada erivajadusega lastele võimalus käia vastavalt koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel sobitus-, tasandus- või muus erirühmas, mis on neile koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel määratud, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 10 lõikes 2, § 6 lõigetes 5 ja 6 sätestatust. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

4. Pedagoogide kvalifikatsioon ja keelenõuete täitmine

4.1. Lasteaias pedagoogilise kollektiivi koosseis on aasta jooksul suures ulatuses muutunud: 31.07.2024 vahetus seoses eestikeelsele õppele üleminekul 18 töötajat. Ka viimastel kuudel on EHISe andmetel⁷⁹ toimunud mitmeid muudatusi. Mõned õpetajad lahkusid direktori sõnul isiklikel põhjustel, kuid mõni eestikeelne õpetaja ka lapsevanemate kiusu tõttu. Käesoleva aasta jaanuaris lahkus ka õppe- ja arendusjuht, uus õppe- ja arendusjuht oli järelevalve alguses töötanud umbes kuu.

Järelevalves kontrolliti lasteaias õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses⁸⁰ sätestatud nõuetele ja võrreldi EHISesse kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

---

⁷⁵ KELS, § 6 lg 5.

⁷⁶ KELS, § 7 lg 2 p 2.

⁷⁷ KELS, § 7 lg 3.

⁷⁸ 19.-20.02.2025 vestluse protokoll nr 7.

⁷⁹ EHISe 10.12.2024, 24.01.2025, 14.02.2025, 17.02.2025 ja 19.02.2025 väljavõtted.

⁸⁰ KELS, § 22¹.

4.2. Lasteaia direktori ja õppealajuhataja kvalifikatsiooninõueteks⁸¹ on kõrgharidus, pedagoogilised ja juhtimiskompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Õpetajal peavad olema⁸² kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele, erirühma ja sobitusrühma õpetajal⁸³ lisaks eripedagoogilised kompetentsid. Logopeedi ja eripedagoogi kvalifikatsiooninõuded⁸⁴ on erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või vastavalt kas logopeedi või eripedagoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Direktor, õppealajuhataja ja õpetajad peavad oskama⁸⁵ eesti keelt C1 keeletasemel, eripedagoogid ja logopeedid B2 keeletasemel⁸⁶. Õpetajat abistavad töötajad peavad oskama eesti keelt vähemalt B2- tasemel⁸⁷, üleminekuajal kuni 01.08.2026 peab neil olema⁸⁸ vähemalt A2-tasemel riigikeeleoskus.

Seaduses⁸⁹ on sätestatud, et kui haldusjärelevalve käigus on tuvastatud direktori, õppealajuhataja, õpetaja või tugispetsialisti mittevastavus kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele, on järelevalveasutusel õigus teha ettekirjutus ametikoha täitmiseks isikuga, kes vastab kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele, samuti ettekirjutus töölepingu lõpetamiseks isikuga, kes ei vasta kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele.

Seisuga 17.02.2025 EHISes ja 19.02.2025 kohapeal kontrollitud andmetel töötab lasteaias 28 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded. Lasteaias on direktor, õppealajuhataja, keda nimetatakse õppe- ja arendusjuhiks, 18 alushariduse õpetajat, 1 alushariduse eesti keele õpetaja, 1 liikumisõpetaja, 2 muusikaõpetajat ja 2 logopeedi. Kaks alushariduse õpetajat on ajutiselt tööst eemal, eemal viibimise kohta EHISes töösuhte peatamise kohta märked puuduvad, kuid kommentaaride all on eemal viibimise põhjus ära toodud.

Kvalifikatsioon vastab nõuetele 17 pedagoogil, 11 pedagoogil nõutavat kvalifikatsiooni ei ole.

4.3. Seadusest⁹⁰ tulenevalt peab lasteasutuses töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide arv olema piisav, et tagada õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine. Lasteaias töötab 28 pedagoogi, kvalifikatsioon vastab nõuetele 17-l (61%) pedagoogil, 11 (39%) pedagoogi kvalifikatsioon nõuetele ei vasta. Nende seas on 4 (14%) pedagoogi (alushariduse õpetaja, muusikaõpetaja ja kaks logopeedi), kes ei oska eesti keelt vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele, nõutav keeleoskus on 24 (86%) pedagoogil. Eeltoodust lähtuvalt ei ole lasteaias töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide arv piisav, et tagada õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine. Töötajaid, kelle eesti keele oskus nõutud tasemele ei vasta, on neli.

---

⁸¹ KELS, § 22¹ lg 1, 2.

⁸² KELS, § 22¹ lg 4.

⁸³ KELS, § 22¹ lg 5.

⁸⁴ KELS, § 22¹ lg 7, 8.

⁸⁵ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 9 p-d 6, 7².

⁸⁶ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 8 lg 7.

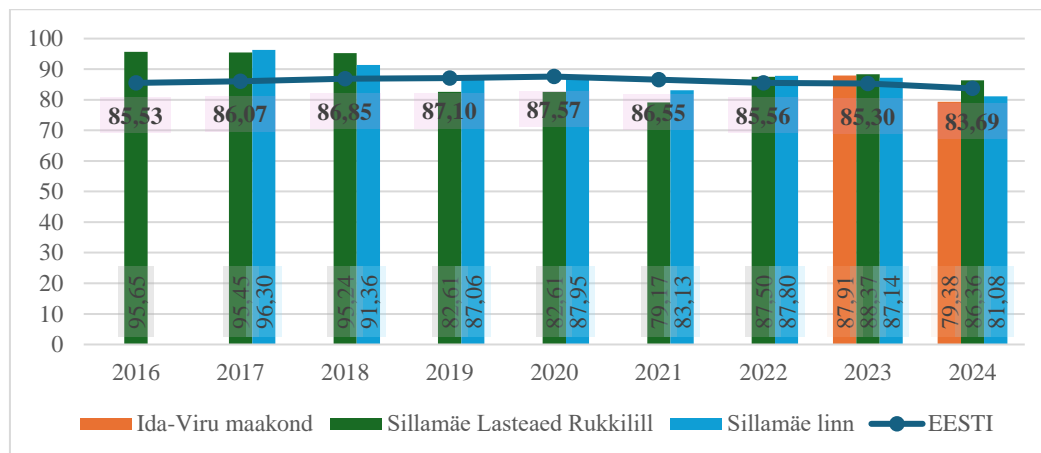
⁸⁷ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 8 lg 6³.

⁸⁸ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 10 lg 7.

⁸⁹ KELS, § 31 lg 3¹ p-d 1, 2.

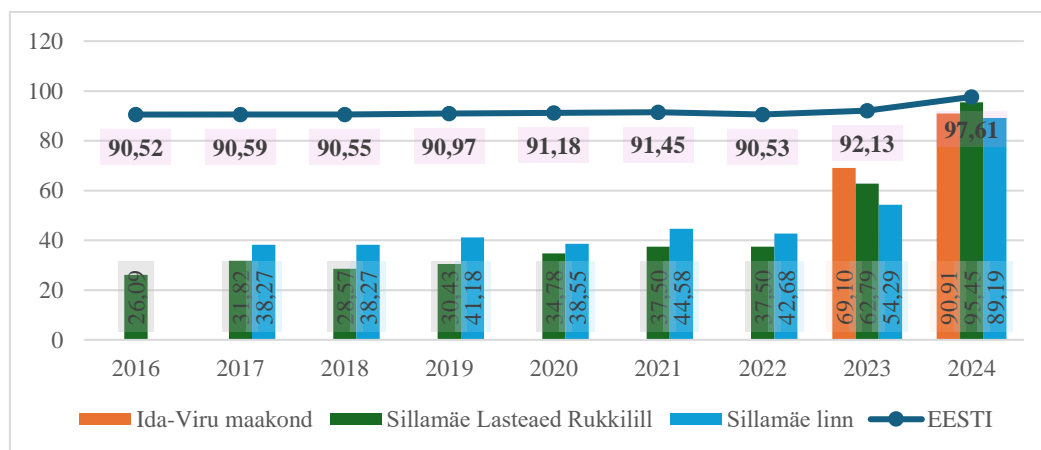
⁹⁰ KELS, § 22 lg 4³.

Võrreldes eelnevate aastatega on käesoleval õppeaastal (andmed 10.11.2024 seisuga) lasteaias langenud kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide osakaal (joonis 1), kuid nõutava eesti keele oskusega pedagoogide osakaal (joonis 2) on tõusnud.

Joonis 1. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide osakaal, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 2. Nõutava riigikeeleoskuse tasemega pedagoogide osakaal, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

4.4. EHISes⁹¹ on pedagoogide andmeid korduvalt muudetud, mitme pedagoogi kohta on esitatud omavahel vastuolus olevad andmed. EHISes andmed on vastuolus ka lasteaias kodulehel oleva infoga.

EHISE 27.02.2025 seisuga ühte vastava keeleoskusega õpetajat enam lasteaias pedagoogiliste töötajate nimekirjas ei ole. Selle pedagoogi EHISE isikukaardile on kirjutatud, et tööleping lõpetati 21.02.2025, kuid kommentaaride all on märkus, et isik töötab ühes rühmas õpetajana ning et temaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 02.01.2025 kuni 31.07.2025⁹². Lasteaias kodulehel oli 27.02.2025 kirjutatud⁹³, et nimetatud rühmas on kaks assistenti, üks neist sama isik, õpetajat ei ole. Lasteaias direktor saab võtta õpetaja, kellel puudub õpetaja ametikohal nõutav keeleoskus, assistendina tööle, kuid sel juhul peab⁹⁴ rühmas töötama ka õpetaja, kel on vastav keeleoskus olemas. Üks nõutava tasemehariduseta õpetaja 27.02.2025 seisuga samuti EHISes lasteaias töötajate nimekirjas pole, EHISE isikukaardi põhjal on ka tema tööleping lõpetatud 21.02.2025, kuid samas on lisatud märkus, et isikuga on sõlmitud tähtajaline

⁹¹ EHIS, 10.12.2024, 24.01.2025, 14.02.2025, 17.02.2025, 19.02.2025, 27.02.2025 ja 14.03.2025 väljavõtted.

⁹² EHISE 27.02.2025 väljavõte.

⁹³ Lasteaias kodulehe 27.02.2025 väljavõte.

⁹⁴ Haridus- ja teadusministri 11.09.2015. a määrus nr 42 „Koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseis“, § 3 lg 1.

tööleping 02.01.2025 kuni 31.07.2025, ning kirjutatud, millises rühmas see isik töötab⁹⁵. Lasteaia kodulehel⁹⁶ on isik märgitud selle rühma õpetajaks.

27.02.2025 seisuga lasteaias logopeedid, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, enam ei tööta, nendega on töölepingud lõpetatud 21.02.2025. EHISe isikukaardil oli mõlemal logopeedil 27.02.2025 märkus, et ta töötab tähtajalise lepinguga kuni 29.05.2025, millisel ametkohal, ei olnud märgitud.⁹⁷ 14.03.2025 seisuga⁹⁸ on mõlema isikukaardile tekkinud märkus, et isik töötab logopeedina, ära on toodud ka töökoha aadress ehk ühel isikul lasteaia üks ja teisel teine maja. Lasteaia kodulehel⁹⁹ on samuti kirjas, et need isikud töötavad lasteaias logopeedidena. EHISe 28.03.2025 andmetel¹⁰⁰ töötab lasteaia vaid 23 pedagoogi.

Määruse¹⁰¹ kohaselt tuleb EHISe õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse kanda andmed alus-, põhi-, üldkesk- ja kutsekeskhariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavate õppeasutuste tasemehariduse pakkumisega seotud õpetajate, koolijuhtide, tugispetsialistide ja kõrghariduse omandamist võimaldavate õppeasutuste akadeemiliste töötajate ning huvihariduse omandamist võimaldavate õppeasutuste õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kohta. Määrus sätestab¹⁰², et EHISesse kantud andmete õigsuse eest vastutab andmete esitaja. Alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk- ja kõrghariduse omandamist ning kutseõppe läbimist võimaldavatel õppeasutustel tuleb¹⁰³ esitada õpetajate andmed õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistrisse õpetaja ja akadeemilise töötajana tööle asumise, töölt lahkumise või muude §-s 18 toodud andmete muutumise päeval. Lasteaias ei ole eespool toodud määrust järgitud.

KELS¹⁰⁴ sätestab, et kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu tähtajaga kuni üks aasta isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada lasteasutuse õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine, ja kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Lasteaia on kahe töötajaga sõlminud tähtajatud töölepingud, kuigi nende kvalifikatsioon ei vasta nõuetele. Nenede töötajate ametikohtadele tuleb korraldada avalikud konkursid.

4.4. Seaduse¹⁰⁵ kohaselt peab lasteasutuse direktor korraldama õpetajate, õppealajuhataja ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmiseks konkursi, mille läbiviimise korra kinnitab direktori ettepanekul lasteaia hoolekogu. „Sillamäe lasteaia Rukkilill õppealajuhataja, õpetaja, tugispetsialisti ja teiste õppe-kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord“ on hoolekogu koosolekul¹⁰⁶ kinnitatud.

---

⁹⁵ EHISe 27.02.2025 väljavõte.

⁹⁶ Lasteaia kodulehe 27.02.2025 väljavõte.

⁹⁷ EHISe 27.02.2025 väljavõte.

⁹⁸ EHISe 14.03.2025 väljavõte.

⁹⁹ Lasteaia kodulehe 27.03.2025 väljavõte.

¹⁰⁰ EHISe 28.03.2025 väljavõte

¹⁰¹ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004.a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 17.

¹⁰² Vabariigi Valitsuse 05.08.2004.a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 6 lg 1.

¹⁰³ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004.a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

¹⁰⁴ KELS, § 22 lg 4².

¹⁰⁵ KELS, § 22 lg 4.

¹⁰⁶ Hoolekogu 19.01.2024 koosoleku protokoll nr 1.

4.5. EHISE andmetel on aastatel 2020–2025 osalenud eesti keeles õpetamise metoodika koolitustel 10 lasteaia õppe- ja kasvatusala töötajat 3236 tunni ulatuses. Enamasti on tegemist olnud keelekümbeluse või LAK-õppe koolitustega, lisaks on õpitud, kuidas mitmekeelseid lapsi ja mitmekeelses keskkonnas õpetada ja kuidas eesti keele õpetamisel digivahendeid kasutada. Kaks pedagoogi on EHISE andmetel läbinud 600-tunnised kursused, üks neist rääkis, et selle koolituse puhul oli väga suur iseseisva töö hulk, koolituspäevi oli poole aasta jooksul igal kuul kaks. Lasteaial on pedagoogide koolitusplaan.

Kaks õppe- ja kasvatusala töötajat on käinud aastatel 2020–2025 kokku 790 tunni ulatuses eesti keele B2-taseme kursustel. Seejuures on üks neist teinud aasta varem C1-taseme eksami. Õpetajad rääkisid, et täiendavad keeleoskust eesti keele kursustel, osalevad Keelerändaja programmis, näiteks on käinud ühes Tartu eestikeelses lasteaias, külastavad Sillamäe keelekohvikuid ja mõnel on ka eestlasest keelesõber. Lisaks on palju abi kolleegidest, eestlastest õpetajatest, kellega saab eesti keeles rääkida.

4.7. Ettekirjutused pidajale

- 4.7.1. Tagada, et lasteaia töötab piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid pedagooge, et kindlustada lasteaia õppekavas määratletud õppe- ja kasvatusgevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 22 lõikest 4³. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.
- 4.7.2. Tagada, et lasteaia direktor korraldab vastavalt koolieelse lasteasutuse seaduse § 22 lõigetele 4 ja 4¹ kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajate ametikohtadele kvalifitseeritud töötajate leidmiseks avalikud konkursid. Täitmise tähtaeg: 01.08.2025.
- 4.7.3. Tagamaks lasteaias töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus koolieelse lasteasutuse seaduse § 22¹ lõikes 4 ning Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 9 punktis 7² sätestatud nõuetele, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 31 lõike 3¹ punktist 1, tagada õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtade täitmine nõutud tasemel eesti keelt oskavate isikutega. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.
- 4.7.4. Tagada, et lasteaias märgitakse pedagoogide andmed Eesti hariduse infosüsteemi, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2024.a määrus nr 165 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ §-st 17, § 6 lõikest 1, § 22 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.05.2025.